

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc C-20/13

Daniel Unland

v.

Land Berlin

(žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Verwaltungsgericht Berlin)

„Řízení o předběžné otázce — Sociální politika — Směrnice 2000/78/ES — Rovné zacházení v zaměstnání a povolání — Článek 2, článek 3 odst. 1 písm. c) a článek 6 odst. 1 — Přímá diskriminace na základě věku — Základní plat soudců — Přechodný režim — Přeražení a další postup — Zachování rozdílného zacházení — Odůvodnění“

Shrnutí – rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 9. září 2015

1. *Sociální politika — Rovné zacházení v zaměstnání a povolání — Směrnice 2000/78/ES — Působnost — Podmínky odměňování soudců — Zahrnutí*

[Článek 153 odst. 5 SFEU; směrnice Rady 2000/78, čl. 3 odst. 1 písm. c)]

2. *Sociální politika — Rovné zacházení v zaměstnání a povolání — Směrnice 2000/78/ES — Zákaz diskriminace na základě věku — Vnitrostátní právní úprava, podle které je základní plat soudce určen při jeho nástupu do služebního poměru výhradně v závislosti na jeho věku — Nepřípustnost — Porušení zásady proporcionality*

(Směrnice Rady 2000/78, článek 2 a čl. 6 odst. 1)

3. *Sociální politika — Rovné zacházení v zaměstnání a povolání — Směrnice 2000/78/ES — Zákaz diskriminace na základě věku — Vnitrostátní právní úprava, která vymezuje způsoby nového zařazení soudců, jmenovaných již před nabytím účinnosti této právní úpravy, v novém systému odměňování — Právní úprava, podle které se nový platový stupeň určí pouze v závislosti na výši základního platu, který byl pobírán podle dřívějšího systému odměňování, i když byl založen na diskriminaci na základě věku soudce — Přípustnost — Podmínka — Právní úprava chránící nabytá práva*

(Směrnice Rady 2000/78, článek 2 a čl. 6 odst. 1)

4. *Sociální politika — Rovné zacházení v zaměstnání a povolání — Směrnice 2000/78/ES — Zákaz diskriminace na základě věku — Právní úprava, která vymezuje způsoby postupu soudců, jmenovaných již před nabytím účinnosti této právní úpravy, v novém systému odměňování — Právní úprava, která stanoví, že soudcům, kteří k rozhodnému dni přechodu na nový systém dosáhli určitého věku, je přiznán od určitého platového stupně rychlejší platový růst než soudcům,*

kteří byli k rozhodnému dni přechodu na nový systém mladšího věku — Přípustnost — Podmínka — Cíle sledované právní úpravou, které jsou v rámci vnitrostátního práva objektivně a rozumně odůvodněné

(Směrnice Rady 2000/78, článek 2 a čl. 6 odst. 1)

5. *Sociální politika — Rovné zacházení v zaměstnání a povolání — Směrnice 2000/78/ES — Zákaz diskriminace na základě věku — Porušení tohoto zákazu vnitrostátní právní úpravou odměňování soudců — Důsledky — Povinnost přiznat diskriminovaným soudcům se zpětnou účinností částku odpovídající rozdílu mezi skutečně pobíranou odměnou a částkou odpovídající nejvyššímu platovému stupni jejich platové třídy — Neexistence — Splnění podmínek vzniku odpovědnosti dotčeného členského státu — Posouzení vnitrostátním soudem*

(Směrnice Rady 2000/78)

6. *Právo Evropské unie — Práva přiznaná jednotlivcům — Vnitrostátní procesní pravidla — Vnitrostátní právní úprava, která stanoví povinnost vnitrostátního soudce uplatnit nárok na peněžní plnění, jež nevyplývají přímo ze zákona, do konce běžného rozpočtového roku — Přípustnost — Podmínky — Dodržení zásady rovnocennosti a zásady efektivity*

1. Článek 3 odst. 1 písm. c) směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání, musí být vykládán v tom smyslu, že podmínky odměňování soudců spadají do rozsahu působnosti této směrnice.

Článek 153 odst. 5 SFEU sice upravuje výjimku z pravomoci Unie v oblasti sociální politiky, a to tak, že Unie není oprávněna zasahovat mimo jiné do oblasti odměn za práci, avšak je třeba rozlišovat pojem „odměna za práci“ ve smyslu čl. 153 odst. 5 SFEU a pojem „podmínky odměňování“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. c) směrnice 2000/78, jelikož posledně uvedený pojem je součástí podmínek zaměstnání a netýká se přímo stanovení výše odměny.

(viz body 26, 27, 29, výrok 1)

2. Článek 2 a čl. 6 odst. 1 směrnice 2000/78, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání, musejí být vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, podle které je základní plat soudce určen při jeho nástupu do služebního poměru výhradně v závislosti na jeho věku.

Již bylo judikováno, že uvedená vnitrostátní právní úprava zavádí diskriminaci ve smyslu článku 2 a čl. 6 odst. 1 směrnice 2000/78, neboť zařazení úředníků do základního platového stupně na základě jejich věku při nástupu do služebního poměru překračuje meze toho, co je nezbytné k dosažení legitimního cíle sledovaného tímto zákonem.

Skutečnost, že cílem ustanovení dotčených v původním řízení je odměňování odborných zkušeností nebo sociálních dovedností soudců, v tomto ohledu nemá žádný vliv.

(viz body 34–36, výrok 2)

3. Článek 2 a čl. 6 odst. 1 směrnice 2000/78, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání, musejí být vykládány v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě, která vymezuje způsoby nového zařazení soudců, jmenovaných již před nabytím účinnosti této právní úpravy, v novém systému odměňování a stanoví, že se platový stupeň, do něhož jsou napříště zařazeni, určí pouze v závislosti na výši základního platu, který pobírali na základě dřívějšího systému odměňování, i když byl založen na diskriminaci na základě věku soudce, jelikož rozdílné zacházení, které tato právní úprava připouští, lze odůvodnit cílem ochrany nabytých práv.

(viz bod 49, výrok 3)

4. Článek 2 a čl. 6 odst. 1 směrnice 2000/78, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání, musejí být vykládány v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě, která vymezuje způsoby postupu soudců, jmenovaných již před nabytím účinnosti této právní úpravy, v novém systému odměňování a stanoví, že soudcům, kteří k rozhodnému dni přechodu na nový systém dosáhli určitého věku, je přiznán od určitého platového stupně rychlejší platový růst než soudcům, kteří byli k rozhodnému dni přechodu na nový systém mladšího věku, jelikož rozdílné zacházení, které připouští tato právní úprava, lze odůvodnit z hlediska čl. 6 odst. 1 této směrnice.

Členské státy, jakož i vnitrostátní sociální partneři mají značný prostor pro uvážení nejen při volbě určitého cíle mezi jinými cíli v oblasti sociální politiky a politiky zaměstnanosti, ale i ve vymezení opatření umožňujících dosažení tohoto cíle.

Takové cíle, jaké sleduje vnitrostátní právní úprava dotčená v původním řízení, a sice sjednotit vývoj odměňování soudců s vývojem odměňování úředníků, přičemž posledně uvedené již bylo modernizováno, a zatraktivnit funkci soudce oproti dřívějšímu tím, že bude zaručen zejména rychlejší růst příjmu na začátku kariéry, a dále zajistit, aby u žádného již jmenovaného soudce nedošlo ke ztrátě na platu – a to okamžité či ve vztahu k celé jeho kariéře – a aby všichni soudci dosáhli posledního platového stupně ve věku 49 let, v zásadě mohou „v souvislosti s vnitrostátními právními předpisy objektivně a rozumně“ odůvodňovat rozdíl v zacházení na základě věku, jak stanoví čl. 6 odst. 1 první pododstavec směrnice 2000/78.

(viz body 56–58, 66, výrok 4)

5. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 68, 69, výrok 5)

6. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 71, 72, výrok 6)